

Wat Heeft Liefde Ermee Te Maken?

PASTOR DON HOSFELD

Begin over liefde te praten, en veel mannen zijn bereid om op zoek te gaan naar de afstandsbediening van de tv of een andere vorm van uitweg uit het gesprek. Dat komt omdat, als het gaat om het concept van liefde, zelfs de liefde die in de Bijbel wordt beschreven, veel mensen het associëren met gevoelens, en mannen praten over het algemeen niet graag over gevoelens. Maar is liefde een gevoel?

Ik geloof niet dat liefde, Bijbels gesproken, een gevoel is. In plaats daarvan is liefde een kritische leerstelling in de Bijbel en van zo'n groot belang dat het ondenkbaar lijkt dat zo'n grote leerstelling gebaseerd zou zijn op emotie. De Bijbel benadrukt het idee van liefde als een daad van onzelfzuchtigheid en opoffering. Het leert dat ware liefde verder gaat dan vluchtige emoties en een opzettelijke toewijding vereist. Liefde houdt in, vanuit Bijbels standpunt, dat we doelbewust vriendelijkheid, mededogen en vergevingsgezindheid jegens anderen tonen, ongeacht hoe onze gevoelens op dat moment zijn. Veel huwelijken zijn onnodig beëindigd onder het excuus: 'Ik hou niet meer van hem/haar.'

Wat is liefde?

Liefde lijkt misschien eenvoudig genoeg om te definiëren, maar proberen dit in één zin of zelfs maar één alinea te doen is net zo nutteloos als proberen God in zo'n beperkte ruimte te beschrijven. Er zou geen "wet van de eerste vermelding" gebruikt kunnen worden om God, of liefde, te beschrijven. Als, zoals die grote hymne zegt.....:

"De liefde van God is veel groter dan tong of pen ooit kunnen vertellen. Het gaat verder dan de hoogste ster en reikt tot de laagste hel."

.....dan vereist elke kans om liefde te begrijpen kennis van de hele Bijbel. Het gebed van Paulus voor de Efeziërs was dat zij "in staat zouden zijn te begrijpen...En de liefde van Christus te kennen, die de kennis te boven gaat", zie Efeziërs 3:18-19:

"Ef. 3:18-19: 18 Opdat gij ten volle kondet begrijpen met al de heiligen, welke de breedte, en lengte, en diepte, en hoogte zij, 19 En bekennen de liefde van Christus, die de kennis te boven gaat, opdat gij vervuld wordt tot al de volheid Gods.

Als God liefde is.....zie vgl. 1 Johannes 4:8 en16; 2 Kor. 13:11:

"1 Joh. 4:8 Die niet liefheeft, die heeft God niet gekend; want God is liefde.....16 En wij hebben gekend en geloofd de liefde, die God tot ons heeft. God is liefde; en die in de liefde blijft, blijft in God, en God in hem.

"2 Kor. 13:11: Voorts, broeders, zijt blijde, wordt volmaakt, zijt getroost, zijt eensgezind, leeft in vrede; en de God der liefde en des vredes zal met u zijn.

.....dan volgt hieruit dat we God moeten kennen om liefde te kennen. Liefde mag dus alleen begrepen worden op dezelfde manier waarop God begrepen moet worden, en dat is door de volledige openbaring die God ons van Zichzelf gaf, en daarvoor is de hele Bijbel nodig. We kunnen net zomin één boek uit de Bijbel verwijderen en een compleet beeld van de liefde hebben als we één boek kunnen verwijderen en een compleet beeld van God hebben. Over het geheel genomen is de Bijbel Gods veelomvattende weergave van Zichzelf en van wat liefde is. Het labelen of beschrijven van liefde als een emotie of gevoel lijkt op zijn best onvoldoende en enigszins vernederend.

Er zit ook een beetje gevaar en ironie in om dit te doen. Het verkeerd identificeren van liefde als een gevoel, zoals de wereld dat doet, heeft gevolgen. Een dispensationele kijk op de Schrift uit het midden van het boek Handelingen stelt ons in staat de gevaren van de charismatische beweging en haar op gevoelens gebaseerde benadering te onderkennen. Daarom moeten we erg terughoudend zijn om te suggereren dat alles afhangt van gevoelens; met alles bedoel ik Gods liefde voor ons.

Zijn in Johannes 3:16.....:

“Want alzo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft,.....”.

.....werkelijk Gods gevoelens beschreven? Als Paulus zegt:

“Rom. 8:39 Noch hoogte, noch diepte, noch enig ander schepsel ons zal kunnen scheiden van de liefde Gods, welke is in Christus Jezus, onzen Heere,

Moeten we dan begrijpen dat wat Christus deed Gods gevoelens jegens ons veranderde, dat onze veiligheid op de één of andere manier verband houdt met gevoelens en emoties? Nee dus. In Romeinen 5:8 wordt ons verteld:

“Maar God bevestigt Zijn liefde jegens ons, dat Christus voor ons gestorven is, als wij nog zondaars waren.

Onze positie tegenover God veranderde omdat we in Christus waren, maar Gods liefde voor ons dateerde van vóór ons bestaan in Christus. Er is veel meer om lief te hebben, met betrekking tot Gods liefde, dan emoties en gevoelens.

Een ander voorbeeld dat dit duidelijk maakt is het moederschap. Als een vrouw een kind heeft, hoeft haar niet te worden verteld dat ze een emotionele band met die baby heeft. Haar gevoelens en emoties jegens dat kind worden versterkt zodra ze weet dat ze zwanger is. Toch zegt Paulus tegen Titus dat hij de “bejaarde vrouwen... de jonge vrouwen moet leren... hun kinderen lief te hebben”, zie Titus 2:3-4:

“3 De oude vrouwen insgelijks, dat zij in haar dracht zijn, gelijk den heiligen betaamt, dat zij geen lasteressen zijn, zich niet tot veel wijns begevende, maar leraressen zijn van het goede; 4 Opdat zij de jonge vrouwen leren voorzichtig te zijn, haar mannen lief te hebben, haar kinderen lief te hebben;

Waarom zou dat zo zijn, tenzij liefde veel meer is en iets dat losstaat van emotie?

Ongeacht het Griekse of Hebreeuwse woord kan liefde verschillende dingen betekenen, afhankelijk van de context. De eerste keer dat het woord liefde voorkomt, is bijvoorbeeld in Genesis 22:2:

*“En Hij zeide: **Neem nu uw zoon, uw enige, dien gij liefhebt, Izak, en ga heen naar het land Moria, en offer hem aldaar tot een brandoffer, op één van de bergen, dien Ik u zeggen zal.***

“...Neem nu uw zoon... dien gij liefhebt,...en offer hem...tot een brandoffer.” Zeker, die liefde kan niet dezelfde liefde zijn die Amnon had voor zijn zuster Tamar, die hij heeft geschonden (vgl. 2 Sam. 13:4,12,13), ook al wordt hetzelfde Hebreeuwse woord gebruikt.

*“2 Sam. 13:4 en 12-13: 4 Die zeide tot hem: **Waarom zijt gij van morgen tot morgen zo mager, gij koningszoon, zult gij het mij niet te kennen geven?** Toen zeide Amnon tot hem: **Ik heb Thamar, de zuster van mijn broeder Absalom, lief.....**12 Maar zij zeide tot hem: **Niet, mijn broeder, verkracht mij niet, want alzo doet men niet in Israël; doe deze dwaasheid niet.** 13 **Want ik, waarheden zou ik mijn schande brengen? En gij, gij zoudt zijn als een der dwazen in Israël; zo spreek toch nu tot den koning, want hij zal mij van u niet onthouden.***

Is liefde dan zo belangrijk?

Het is onmogelijk om het belang, dat de Bijbel aan liefde hecht, te overschatten. Zoals eerder vermeld is liefde een kritische leerstelling. Alleen al in de brieven van Paulus wordt een variatie van liefde (geliefd, liefgehad, etc.) 94 keer gebruikt in 84 verzen. Ter perspectief: dat zijn meer verzen dan 2 Thessalonicenzen, 2 Timotheüs, Titus of Filemon elk bevatten. Paulus besteedde meer tijd aan het bespreken van de liefde dan aan zijn laatste brief met instructies aan Timotheüs. En dankzij de openbaring van de verborgenheid, dat aan de apostel Paulus werd geopenbaard, weten we dat Gods liefde voor ons al bestond vóór de schepping zelf.

*“Ef. 1:3-5: 3 Gezegend zij de God en Vader van onzen Heere Jezus Christus, Die ons gezegend heeft met alle geestelijke zegening in den hemel in Christus. 4 Gelijk Hij ons uitverkoren heeft in Hem, voor de grondlegging der wereld, **opdat wij zouden heilig en onberispelijk zijn voor Hem in de liefde**; 5 Die ons te voren verordineerd heeft tot aanneming tot kinderen, door Jezus Christus, in Zichzelf, naar het welbehagen van Zijn wil.*

De King James Bible zegt het als volgt:

*“Ef. 1:3-5: 3 Blessed be the God and Father of our Lord Jesus Christ, who hath blessed us with all spiritual blessings in heavenly places in Christ: 4 According as he hath chosen us in him before the foundation of the world, **that we should be** (zouden moeten zijn) **holy and without blame before him in love**: 5 Having predestinated us unto the adoption of children by Jesus Christ to himself, according to the good pleasure of his will,*

In Efeziërs 1:3-5 wordt vaak de aandacht op alles gevestigd, behalve op de woorden ‘in de liefde’. Maar uit deze passage blijkt duidelijk dat liefde een integraal onderdeel was van Gods motief, methode en plan bij het vooraf bepalen dat gelovigen ‘de adoptie’ zouden ontvangen. Dat wil niet zeggen dat God ons nodig had zodat Hij Zijn liefde kon uiten, zoals sommigen suggereren, maar eerder dat onze zegeningen en ons bestaan het directe resultaat zijn van Zijn wil om Zijn liefde tot uitdrukking te brengen.

Naast de zegeningen die we ontvangen vanwege onze positie in Christus, hebben we elk moment van vreugde en elke ervaring van geluk aan deze kant van de hemel te danken aan Gods liefde. Dit geldt zowel voor gelovigen als voor ongelovigen. Als we het heerlijk vinden om ons kind voor de eerste keer te zien lopen of als we het ‘mama’ of ‘papa’ horen zeggen, hebben we dat moment van vreugde te danken aan Gods liefde. Daarom is God gerechtvaardigd om alle glorie, eer en dank te ontvangen, want zonder Gods liefde, uitgedrukt in de schepping, zouden deze gebeurtenissen nooit hebben plaatsgevonden.

Geen wonder dat Hij zich zo beledigd voelt als de mens zijn maker vergeet of lijkt op degenen die in Romeinen 1 worden beschreven:

“Rom. 1:21: Omdat zij, God kennende, Hem als God niet hebben verheerlijkt of gedankt; maar zijn verijdeld geworden in hun overleggingen en hun onverstandig hart is verduisterd geworden;

Het zou onmogelijk zijn om de wereld accuraat voor te stellen zonder Gods liefde. Hollywood, met al zijn mogelijkheden om computerbeelden te genereren, kon aan zo’n aanblik geen recht doen. Zelfs de Verdrukking is niet zonder Zijn genade en liefde. Zoals Christus zei:

“Matth.24:22: En zo die dagen niet verkort werden, geen vlees zou behouden worden; maar om der uitverkorenen wil zullen die dagen verkort worden.

Zelfs dan is Zijn liefde aanwezig.

“Psalm 92:1-2: 1 Een psalm, een lied, op den sabbatdag. Het is goed, dat men den Heere love, en Uw Naam psalmzingt, o Allerhoogste! 2 Dat men in den morgenstond Uw goedertierenheid verkondige, en Uw getrouwheid in de nachten;

Zijt niemand anders dan liefde verschuldigd

Omdat liefde zo belangrijk is, is het geen verrassing dat God van mensen verwacht dat ze elkaar liefhebben. In Romeinen 13, waar Paulus de verantwoordelijkheid van de gelovige uiteenzet om onderworpen te zijn aan “**machten**”(*) en “*Zo geeft dan een iegelijk, wat hij schuldig zijt;...*” (vers 7), wijst hij erop dat één van de dingen die we verschuldigd zijn liefde is. Hij zegt: ‘Zijt niemand iets schuldig, dan elkander lief te hebben...’ (vers 8).

(*) King James Bible: “*Rom. 13:1: Let every soul be subject unto the **higher powers**. For there is no power but of God: the powers that be are ordained of God.*”

Het woord voor ‘schuldig’ in vers acht komt overeen met het woord ‘schuldig’ in vers zeven. Liefde is iets dat we moeten betalen en een schuld die we nooit kunnen afbetalen.

Zoals Charles J. Ellicott zei: ‘Als je al je andere schulden, belastingen, heffingen en eerbied hebt betaald, en wat je nog meer schuldig bent, zal er nog steeds één schuld onbetaald zijn: de universele schuld van de liefde.’

Net zoals Paulus de mensen in Thessaloniki eraan herinnerde, is deze liefde verschuldigd aan alle mensen, niet alleen aan mede- of zelfs gelijkgestemde gelovigen:

*“1 Thess. 3:12: En de Heere vermeerderde u, en make u overvloedig in de liefde jegens elkander **en jegens allen**, gelijk wij ook zijn jegens u;*

Eén van de favoriete uitspraken van mijn moeder was: ‘Breng in praktijk wat je predikt’, en dat heeft Paulus zeker gedaan. In 2 Korinthiërs 11:23-29 beschrijft Paulus veel van het lijden dat hij heeft doorstaan, maar eindigt met:

“Wie is er zwak, dat ik niet zwak ben? Wie wordt er geërgerd, dat ik niet brande?” (vers 29).

Als iemand het recht had om te ‘branden’ vanwege het gedrag van anderen, dan was het Paulus. Wat zorgde ervoor dat Paulus zoveel kon verdragen en toch ‘overvloedig was in liefde...voor alle mensen?’ Het antwoord wordt gevonden in 2 Korinthiërs 5:14:

“Want de liefde van Christus dringt ons”.

Christus demonstreerde Zijn liefde voor allen in Zijn bereidheid om voor allen te sterven. De liefde die Christus voor allen toonde, dwingt ook alle gelovigen:

*“2 Kor. 5:15: Als die dit oordelen, dat, indien Een voor allen gestorven is, zij dan allen gestorven zijn. En Hij is voor allen gestorven, **opdat degenen, die leven, niet meer zichzelf zouden leven, maar Dien, Die voor hen gestorven en opgewekt is.**”*

Er wordt ons gezegd:

‘En wandelt in de liefde, gelijkwijs ook Christus ons liefgehad heeft, en Zichzelf voor ons heeft overgegeven tot een offerande en een slachtoffer, Gode tot een welriekenden reuk’. (Ef. 5:2).

De liefde van Christus dwingt ons om ‘overvloedig te zijn in liefde... jegens alle mensen.’

Liefde vervult de wet

Het laatste deel van Romeinen 13:8 voegt eraan toe:

“.....want die den ander liefheeft, die heeft de wet vervuld”.

Bedoelt Paulus ons onder de Mozaïsche wet te plaatsen? God verhoede het! Het zou voor iedere heilige een ernstige vergissing zijn om zichzelf onder de wet te stellen in de Bedeling van Genade. Paulus maakte overduidelijk dat allen die onder de wet staan, ook “onder de vloek” waren, zie Gal. 3:10:

“Want zovelen als er uit de werken der wet zijn, die zijn onder den vloek; want er is geschreven: Vervloekt is een iegelijk, die niet blijft in al hetgeen geschreven is in het boek der wet, om dat te doen.

Hoe ongelukkig is het dat veel belijdende gelovigen tegenwoordig denken dat ze onder de wet staan, terwijl de Schrift herhaaldelijk iets anders zegt:

“Rom. 6:14-15: 14 Want de zonde zal over u niet heersen; want gij zijt niet onder de wet, maar onder de genade. 15 Wat dan? Zullen wij zondigen, omdat wij niet zijn onder de wet, maar onder de genade? Dat zij verre.

Wat bedoelt Paulus dan? De verklaring herinnert ons aan een gebeurtenis aan het einde van Christus' aardse bediening. Vlak vóór de zeven keer 'Wee' die Christus, in Mattheüs 23, over de Schriftgeleerden en Farizeeën verkondigde, kwamen ze Hem 'verstrikken' met drie vragen. Eén van die vragen was:

“Meester! welk is het grote gebod in de wet?”. (Matth. 22:36).

Christus antwoordde door hen te vertellen dat het grootste gebod was 'de Heer, uw God lief te hebben', en dat het tweede gebod 'uw naaste lief te hebben' daarmee gelijk is. Aan deze twee geboden hangt de ganse wet af, zei Hij. Dat wil zeggen dat als iemand God en zijn naaste op Bijbelse wijze zou liefhebben, hij de wet zou vervullen en dus niets zou overtreden.

Dit is wat Paulus zegt, en waarom hij verder zegt:

“Rom. 13:9-10:9 Want dit: Gij zult geen overspel doen, gij zult niet doden, gij zult niet stelen, gij zult geen valse getuigenis geven, gij zult niet begeren; en zo er enig ander gebod is, wordt in dit woord als in een hoofdsom begrepen, namelijk in dit: Gij zult uw naaste liefhebben gelijk uzelfen. 10 De liefde doet den naaste geen kwaad. Zo is dan de liefde de vervulling der wet.

Deze verzen zijn een uitstekend voorbeeld van waarom “proofteksten”, dat is verzen uit hun context halen, zo gevaarlijk is. Nogmaals, Paulus stelt ons niet onder de wet, noch gebruikt hij liefde om te suggereren dat we ernaar moeten streven de wet te volbrengen. Paulus gebruikt de wet om te laten zien hoe liefde eruit ziet. Je houdt niet van je naaste door van hem te stelen of door te begeren wat hij heeft. Naastenliefde:

“1 Kor. 13:4-5:4 De liefde is lankmoedig, zij is goedertieren; de liefde is niet afgunstig; de liefde handelt niet lichtvaardiglijk, zij is niet opgeblazen; 5 Zij handelt niet ongeschiktelijk, zij zoekt zichzelf niet, zij wordt niet verbitterd, zij denkt geen kwaad;

Acht anderen beter dan jezelf

Een andere grote les die Paulus ons geeft over liefde in dit gedeelte van Romeinen is: doe niet alsof je liefhebt. Hij zegt:

“Rom. 12:9-10: 9 De liefde zij ongeveinsd. Hebt een afkeer van het boze, en hangt het goede aan. 10 Hebt elkander hartelijk lief met broederlijke liefde; met eer de een den ander voorgaande.

“Geveinsd” is hypocrisie; het is iets 'veinzen' (=huichelen, doen alsof). Tijdens een gevecht kan een vechter doen alsof hij een klap uitdeelt, in de hoop zijn tegenstander te laten denken dat iets waar is, maar dat niet is. Net als in de strijd is het veinzen van liefde voor een ander destructief; het veroorzaakt schade.

Petrus maakte zich schuldig aan huichelarij nadat hij eerst met de Heidenen in Antiochië at, en hij zich terugtrok toen er mannen van Jakobus kwamen opdagen, vgl. Gal. 2:11-13:

“Gal. 2:11-13: 11 En toen Petrus te Antiochie gekomen was, wederstond ik hem in het aangezicht, omdat hij te bestraffen was. 12 Want eer sommigen van Jakobus gekomen waren, at hij mede met de heidenen; maar toen zij gekomen waren, onttrok hij zich en scheidde zichzelf af, vrezende degenen, die uit de besnijdenis waren. 13 En ook de andere Joden veinsden met hem; alzo dat ook Barnabas mede afgetrokken werd door hun veinzing.

Petrus toonde aanvankelijk liefde, maar toen het hem iets ging kosten, ‘trok hij zich terug en scheidde zich af’. De actie van Petrus was destructief en zorgde ervoor dat anderen zich lieten meeslepen, zelfs Barnabas. Petrus accepteerde deze niet-Joodse heiligen los van de wet, maar weigerde ze vervolgens te accepteren toen de mannen van Jacobus kwamen. Petrus veinsde liefde.

Door die actie zorgde Petrus meer voor zichzelf dan voor hen, en liefhebben betekent dat je anderen beter moet waarderen dan jezelf, vgl. Fil. 2:1-5:

“Fil. 2:1-5: 1 Indien er dan enige vertroosting is in Christus, indien er enige troost is der liefde, indien er enige gemeenschap is des Geestes, indien er enige innerlijke bewegingen en ontfermingen zijn; 2 Zo vervult mijn blijdschap, dat gij moogt eensgezind zijn, dezelfde liefde hebbende, van een gemoed en van een gevoelen zijnde. 3 Doet geen ding door twisting of ijdele eer, maar door ootmoedigheid achte de een den ander uitnemender dan zichzelf. 4 Een iegelijk zie niet op het zijne, maar een iegelijk zie ook op hetgeen der anderen is. 5 Want dat gevoelen zij in u, hetwelk ook in Christus Jezus was;

Moge onze liefde voor anderen geworteld zijn in meer dan gevoelens; laat het werkelijk gaan om het opbouwen van anderen boven onszelf. Wat Heeft Liefde Ermee Te Maken? Liefde is de reden voor alles wat we moeten doen.

“2 Kor. 6:1-6: 1 En wij, als medearbeidende, bidden u ook, dat gij de genade Gods niet tevergeefs moogt ontvangen hebben. 2 Want Hij zegt: In den aangenamen tijd heb Ik u verhoord, en in den dag der zaligheid heb Ik u geholpen. Ziet, nu is het de welaangename tijd, ziet, nu is het de dag der zaligheid! 3 Wij geven geen aanstoot in enig ding, opdat de bediening niet gelasterd worde. 4 Maar wij, als dienaars van God, maken onszelven in alles aangenaam, in vele verdraagzaamheid, in verdrukkingen, in noden, in benauwdheden, 5 In slagen, in gevangenschappen, in beroerten, in arbeid, in waken, in vasten, 6 In reinheid, in kennis, in lankmoedigheid, in goedertierenheid, in den Heiligen Geest, in ongeveinsde liefde.